

Про стан роботи галузі птахівництва Київщини у 2015 році

Птахівництво на Київщині, як і в Україні загалом, розвивається швидше за інші галузі сільського господарства. Упродовж останніх років Київська область посідає перше місце в державі з валового виробництва яєць і за чисельністю поголів'я, а четверте – з реалізації птиці на забій.

М.С. ЖЕРЕБОВ,
голова правління
ВО «Київптахопром»

Птахівництво Київської області зосереджено в 28 птахогосподарствах всіх форм власності, з них:

- утримують яєчну птицю – 12;
- м'ясну птицю – 8;
- інші (з розведення птиці всіх видів) – 8.

Нині відбуваються структурні зміни у виробництві яєць. Так, якщо ще років п'ять тому їх виробництво було зосереджено переважно в підсобних господарствах населення, то за останні роки ситуація змінилась кардинально. Основна продукція виробляється на птахопідприємствах.

Поголів'я птиці в птахогосподарствах та фермерських господарствах Київщини на 1 січня 2016 року становить 22 млн. 324 тис. голів, з них яєчної птиці – 9,1 млн. голів, які представлено 6 кросами курей зарубіжної селекції. Серед них найпоширенішими є: «Хай-Лайн коричневий», «Хай-Лайн білий», «Ломанн коричневий», «Браун Нік» та інші.

Кількість яєчної птиці в районах області, по відношенню до загального поголів'я у птахогосподарствах Київщи-

ни, становить: Васильківський район (ТОВ «Ясенсвіт», ПАТ «Кожухівське», ПАТ «Птахофабрика Васильківська» – 52,1%, Ставищенський (Ставищенська філія ТОВ «Ясенсвіт») – 18,2%, Баришівський (ПРАТ «Агрофірма «Березанська птахофабрика») – 12,9%, Броварський (ТОВ «Птахофабрика «Київська») – 11,1%

М'ясної птиці по області налічується 12,8 млн. голів. Найбільше знаходиться птиці у Вишгородському районі (ТОВ «Комплекс Агромарс») – 72,6%, Бориспільському (СГ ТОВ «Старинська птахофабрика») – 15,3%, Переяслав-Хмельницькому (Мазінська філія СГ ТОВ «Старинська птахофабрика») – 5,5%, Броварському (Броварська філія ТОВ «Комплекс Агромарс») – 3,8%

Найпоширеніша птиця м'ясних кросів: «Кобб-500» і «Росс-308».

Інші види птиці:

- індики – 210 тис. голів;
- перепели – 155 тис. голів;
- гуси – 4 тис. голів;
- качки – 9,7 тис. голів;
- страуси – понад 300 голів.

За 2015 рік у сільськогосподарських підприємствах області виробле-

но яєць від птиці всіх 2 млрд. 335 млн. штук, що більше проти відповідного періоду минулого року на 0,4%.

Нині відбуваються структурні зміни у виробництві яєць. Так, якщо ще років п'ять тому їх виробництво було зосереджено переважно в підсобних господарствах населення, то за останні роки ситуація змінилась кардинально. Основна продукція виробляється на птахопідприємствах.

Експорт яєць в Україні в минулому році становив 990 млн. штук, що на 67 млн. штук більше ніж за 2014 рік. Значна частина в кількості експортованої продукції належить птахогосподарствам Київської області.

Протягом минулого року імпортна складова в собівартості виробництва продукції птахівництва зросла з 15% до 40%. Ті компанії, що налагодили експорт продукції, мають можливість заробити валюту, щоб розвиватися і розширювати виробництво, однак на сьогодні свою продукцію експортують лише 6 підприємств, які спеціалізуються на виробництві курячих харчових яєць.

Минулого року українські виробники отримали дозвіл на постачання харчових яєць до Ізраїлю. Проте слід зазначити, що сертифікат підписаний тільки на експортування яєць, тобто він не дає права компаніям постачати яєчні продукти. Наші птахівники зацікавлені в експортуванні яєчних продуктів до таких країн як Китай, ПАР, Іран, Нігерія, Сінгапур, Філіппіни. Вже було здійснено поставки яєчного порошку до ОАЕ.

Також з 2015 року Україна отримала дозвіл на постачання харчових яєць до Європейського Союзу. Але спочатку виробники повинні пройти інспектування на відповідність вимогам ЄС. Поки що жоден із вітчизняних виробників не має дозволу на поставку харчових яєць до країн ЄС. Такі компанії як "Ovostar Union" і "AVANGARDCO IPL" тільки готуються його отримати. Однак ці виробники вже мають дозвіл на постачання до країн ЄС яєчних продуктів. Квоти на безлімітні поставки до ЄС яєць становлять 3 тис. тонн, яєчних продуктів – 1,5 тис. тонн. За 9 місяців 2015 року експорт в ЄС яєчних продуктів з України становив 1,8 тис. тонн, тоді як у 2014 – 163 тонни.

На час проведення переговорів щодо запровадження зони вільної торгівлі з ЄС та обсягів квот (приблизно 5–6 років тому) вітчизняний експорт взагалі був мінімальним. Із відкриттям зони вільної торгівлі вірогідність імпорту яєць із країн ЄС дуже низька. Це може відбутися лише за умови суттєвого дефіциту курячих яєць та високих цін на них на внутрішньому ринку. Наразі у нас відпускна ціна яйця значно нижча ніж у країнах ЄС, а, крім цього, ще потрібно врахувати витрати на транспортування, розмитнення тощо.

В Україні відбуватиметься нарощування виробництва курячих яєць та іншої продукції птахівництва, також, не думаю, що ми будемо імпортувати ці товари. Ціни в нас одні з найбільш конкурентоспроможних у Європі. Слід відмітити, що в Україні м'ясо птиці реалізується по ціні нижчій, ніж ціна на яловичину і свинину.

У зв'язку з низькою купівельною спроможністю населення курячі яйця і м'ясо птиці являються одним із доступних продуктів харчування.

Значний внесок у виробництві яєць зроблено птахогосподарствами області, питома вага яких у загальному виробництві складає:

ТОВ «Ясенвіт», Васильківський район (директор департаменту **Гусар Юрій Іванович**) – 713,7 млн штук або 31,0%;

ТОВ «Ясенвіт», Ставищанський район (директор департаменту – **Герасченко Едуард Григорович**) – 367,3 млн штук або 15,7%;

ПРАТ «Агрофірма «Березанська птахофабрика», Барішівський район (виконавчий директор **Слободянюк Сергій Миколайович**) – 306,5 млн шт. або 13,1%;

ТОВ «Птахофабрика «Київська», Броварський район (директор **Григорова Любов Миколаївна**) – 237,6 млн шт. або 10,2%;

ТОВ «ІК Агросоюз РП» Рокитнянський район (директор **Магдалюк Ігор Вікторович**) – 68,2 млн штук або 2,9%.

Щодо продуктивності птиці, то за 2015 рік яєць від курки-несучки одержано 259 штук.

Реалізовано на забій птиці у живій масі 156,6 тис. тонн.

ТОВ «Комплекс Агромарс» (генеральний директор **Сігал Марина Ана-**

толіївна) у Вишгородському районі виробляє 85,8% м'яса птиці по відношенню до загального виробництва в області, 14,2% – інші птахогосподарства Київщини.

За 2015 рік у У Київській області проінкубовано 147,8 млн штук яєць, виведено 112,8 млн голів молодняку. Населенню продано 7,0 млн голів.

Позитивних показників у роботі птахопідприємства досягають і за рахунок комбікормової галузі. Найбільше раціонально і з високою віддачею концентровані корми використовуються у вигляді комбікормів, збалансованих за всіма показниками поживності. Прикладом є ПАТ «Миронівський завод з виробництва круп і комбікормів», Бориспільська філія ТОВ «Комплекс Агромарс» та інші.

Значні фінансові вкладення дали змогу відновити роботу в області практично всіх підприємств і збільшити у два-три рази виробництво продукції на діючих потужностях за рахунок технічного переоснащення і нових досягнень у технології утримання і годівлі, запровадження ефективного менеджменту.

Господарства області працюють з вітчизняним підприємством ТОВ «Техна», яке виготовляє сучасне обладнання для курей-несучок, а також і для м'ясної птиці (бройлери).

У кризовий для всіх нас час птахівники області нарощують виробництво всіх видів продукції птахівництва не тільки за рахунок реконструкції приміщень та будівництва нових. Повним ходом іде заміна старого обладнання на нове сучасне як вітчизняного виробництва, так і закордонного. Ще багато є резервів не тільки щодо збільшення поголів'я птиці, а й виробництва продукції з мінімальними затратами.

В області є птахогосподарства, які для виробництва продукції птахівництва утримують індиків, перепелів, гусей, качок та інші види птиці. Так, виробництвом м'яса індиків потужно займаються 2 господарства – це ПАТ «Племтахорадгосп «Броварський» (директор **Гончаренко Наталія Аркадіївна**) і ТОВ СГ «Володар» Володарського району (директор **Макарівський Микола Іванович**). За 2015 рік реалізовано 7,3 тис. тонн м'яса індиків, що на рівні минулого 2014 року.

На даний час практично не працюють інкубаторні станції Київщини (у минулому міжгосподарські птахопідприємства), які створенні були для інкубації і реалізації добового молодняку птиці для населення.

Сьогодні в Україні практично відсутні великі птахогосподарства, які б спеціалізувались на виробництві продукції перепелівництва. На Київщині їх також не так багато, є 4 потужних птахогосподарства з розведення перепелів. Це ТОВ «Агрокомплекс «Фенікс» Макарівського району (директор **Мурашко Микола Григорович**), ФГ «Повіт-Агро» Білоцерківського району (директор **Павлик Олександр Васильович**), Концерн СВК Баришівського району (директор **Кривещенко Вікторія Віталіївна**), ФГ «Волосожар» Обухівського району (керівник **Підмогильний Дмитро Сергійович**).

У 2015 році в птахогосподарствах області одержано 40 млн яєць від перепелів та в господарствах населення – понад 10 млн штук яєць.

Слід зазначити, що перепелині яйця сприяють виведенню із організму людини радіонуклідів.

Так як діти – це наше майбутнє, ми не раз піднімали питання про включення в державну програму фінансування по забезпеченню перепелиними яйцями діток в дошкільних та шкільних закладах, передусім, регіонів Чорнобильської зони (Київська, Житомирська, Чернігівська області та м. Київ), за прикладом Японії та інших держав світу.

Птахівничі птахогосподарства тісно співпрацюють з наукою. Все нове і передове запроваджується у виробництво.

Активну участь у становленні галузі і її подальшому розвитку бере керівництво Київської обласної державної адміністрації, Київської обласної Ради, Департамент агропромислового розвитку, районні адміністрації області.

Позитивним прикладом плідної співпраці з птахівниками не тільки Київщини, а і всієї України є також наш Національний університет біоресурсів і природокористування України, де готують спеціалістів за магістерською програмою «Птахівництво» досвідчені викладачі, які люблять свою справу – професор Бородай Віталій Петрович, професор Пономаренко Наталія

Павлівна, доцент Мельник Вікторія Вікторівна і доцент Базиволяк Світлана Михайлівна. Слід згадати і колишніх працівників кафедри птахівництва доцентів Вертійчука Анатолія Івановича і Циганюк Ольгу Василівну, які нині перебувають на заслуженому відпочинку. Професор Бородай Віталій Петрович є одним із засновників журналу «Сучасне птахівництво» і його головним редактором.

За останні роки журнал «Сучасне птахівництво» став фаховим за сільськогосподарськими і ветеринарними науками і одним із кращих видань не тільки птахівничої галузі, а й аграрного сектора України. Директором редакції журналу «Сучасне птахівництво» працює висококваліфікований спеціаліст з великим досвідом Ковальчук Наталія Лаврентіївна.

ВО «Київптахопром» здійснює формування позитивної громадської думки щодо виробництва продукції птахівництва через засоби масової інформації: телебачення, радіо, газету «Урядовий кур'єр», журнали «Сучасне птахівництво», «Ефективне птахівництво», «Наше птахівництво» та «Аграрний тиждень» й інші видання. Співробітники ВО «Київптахопром» регулярно виступають на телебаченні, радіо та друкують статті про виробничу діяльність птахопідприємств.

За всіма цими показниками роботи в галузі птахівництва стоять керівники, фахівці, рядові спеціалісти, робітники яких налічується на Київщині понад 8 тис. чоловік.

Більше 20 років працює у Виробничому об'єднанні «Київптахопром» головним зоотехніком Виговська Євдокія Іванівна – досвідчений фахівець, яка багато допомагає не тільки спеціалістам птахогосподарств області, а також населенню області та України в придбанні птиці (від добових курчат до дорослого молодняку).

Понад 13 років працює головним бухгалтером об'єднання Балацька Світлана Миколаївна, спеціаліст, яка добре знає свою справу.

Можна перерахувати багато прізвищ керівників і фахівців галузі, які віддали розвитку птахівництва свій багатий життєвий досвід:

- Болілий Микола Назарович;
- Капштик Іван Маркович;
- Бородай Віталій Петрович

- Жеребов Микола Єпіфанович;
- Бевза Олексій Миколайович;
- Боцуляк Неоніл Якович;
- Вабіщевич Анатолій Серафимович;
- Жук Єва Авер'янівна;
- Дерев'яно Михайло Якович;
- Титарчук Петро Олексійович;
- Калашник Микола Павлович;
- Петров Юрій Євгенович;
- Сігал Марина Анатоліївна;
- Сігал Євген Якович;
- Фролов Володимир Васильович;
- Хлюпка Іван Іванович;
- Токарев Микола Федорович;
- Іщенко Надія Володимирівна;
- Мурашко Микола Григорович;
- Ковальчук Володимир Ахтімович;
- Балагура Олег Вікторович;
- Зубчук Олександр Миколайович;
- Варава Валерій Степанович та багато інших.

Разом із тим, слід згадати тих керівників, яких немає сьогодні з нами, але внесок їх у розвиток галузі залишається безцінним. Серед таких:

- Вербовиков Анатолій Іванович;
- Столярчук Данило Григорович;
- Синиця Микола Павлович;
- Кириленко Григорій Олександрович;
- Товстоноженко Олександр Андрійович;
- Марущак Віктор Петрович
- Семена Володимир Михайлович;
- Доник Микола Степанович
- Зезенько Леонід Омелянович.

Проблемні питання галузі птахівництва:

- нині не виділяються кошти на державну підтримку в галузі птахівництва на племінні цілі;
- немає дотації на продукцію птахівництва (м'ясо птиці);
- на жаль в Україні не має вітчизняних кросів м'ясної птиці і багато коштів витрачається на закупівлю племінних яєць та добового молодняку за кордоном;
- висока вартість енергоносіїв та кормів, які в структурі собівартості продукції займають майже 70%. ■